

London, April
restless - the mile o

H. IORDANI

QVAESTIONES THEOGNIDIAE

COMMENTATIO EX INDICE LECTIONVM IN REGIA VNIVERSITATE ALBERTINA
PER HIEMEM A. 1885/86 HABENDARVM SEORSVM EXPRESSA

REGIMONTHI

A. 1885

PROSTAT IN OFFICINA HARTVNGIANA

10783

Acerbo herele fato Oscarus Crueger nuper his litteris ereptus est. quem spes erat theognideae criseos opus profligaturum esse. nempe egregio is acumine perspexerat solido quod optimi codicis scripturis constructum est fundamento eique soli firmiter insistendum esse: neque vero ignorabat idem eam rationem quae inter iteratorum versuum archetyporumque lectiones intercedit. sed postquam spem illam fortunamque praeter expectationem amisi. vel invitus omissum opus meis ego manibus denuo sustuli et ita quidem sustuli. ut quam operis partem a plerisque iniquo consilio nunc fere contemni viderem. historiam criticam syllogae theognideae eius quam tenemus. eam quam curiosissime possem pertexendam mihi sumerem. — significaveram Hermae ab Huebnero editi tomis XV p. 524 ss. et XVI p. 506 ss. quo tandem hoc quaerendi genere evadendum esse existimarem: nunc quaedam selegi summae rei capita. quibus pertractatis aliquantulum me ad institutum exitum progressurum esse confido.

I Incipio a libri parisini fati atque indole breviter adumbrandis. is igitur liber unde Parisios adlatus sit. de ea re prorsus desperandum esse nunc mihi constat. nam eum ante hos annos quattuor Alfredum Schoene. qui tum Parisiis degebat. precibus adissem. ut quid rei esset quaerendo ibi adsequeretur. mox edoctus sum in archio bybliothecae illius publicae extare fasciculum schedarum. quibus nomina et origo codicum eorum continerentur. qui 'vers l'an V' ex mutinensi aliisque bybliotheccis eisalpinis Parisios asportati essent. verum desiderari in eo tam Theognidis nostri (Suppl. 338) quam Thucydidis (Suppl. 255) aliorumque librorum. quos eo tempore ex Italia allatos esse iam ferebat. memoriam. unde vel casu eam perisse vel extinctam esse consilio tum maxime. cum Vindobonae de recipienda praeda napoleonica ageretur. liquido apparet. frustra autem fui Florentiae per amicorum operam exquirendo an forte e bybliotheacarum earum. quae nuper eo translatae sunt. catalogis rapti ex aliqua earum codicis huius notitia emergerit. scriptus est saeculo decimo codex sine dubio in coenobio aliquo graeco et quidem prorsus eadem litteratura qua exempli causa clarkianus Platonis codex exaratus est. ignoramus autem quo tempore in Italiam allatus sit. quod licet suspicere factum

esse ante saeculum undecimum duodecimumve, quo tempore versibus 1—256, 269—274, 1231—1236 incertum scriptorem graece doctum interpretamenta latina adscripsisse docui Hermæ t. XV p. 526 — scilicet prorsus falsum esse Benedictum Hasium, qui ad saeculum decimum quartum eum detruserit — licet veri sit simillimum, tamen cur non possit exeunte demum saeculo decimo quinto eo devenisse una cum magna illa librorum graecæ scriptorum multitudine, de qua Schoellius dixit eiusdem Hermæ tomo XI p. 204, ego equidem non perspicio. — praestat is codex ceteris omnibus non solum servata syllogae theognideae appendice verum etiam insigni lectionum, quas librarius de archetypo optimo fideliter transcripsit, integritate: qua de re nunc breviter disseram. ac primum quidem haec sunt potiora interpolationis codicum praeter parisinum omnium eaque manifesta documenta. et scito de libris parisino (A) et vaticano (B) me de viso festari, ceterorum (z) lectiones — venetum vaticani apographum me abiicisse consentaneum est — nunc quidem ex apparatu editionis Bekkeri alterius depromere. 'sic' adscriptum errores parisini in accentus spiritusque notis omissis permutatisque notat, ut specimine aliquo vel de his libri optimi vitiis constet.

104 A: οὔτε γὰρ ἐσθλὸν ἔχον τοῦ μεταδόνα θέλοι
 B: μέγαν δοῖναι θέλει
 z: μέγα δοῖν' ἐθέλει

ostendi Herm. XV p. 527 versionis demum latinae scriptorem in A correxisse μεταδόνα. palmari coniectura Buttmanus restituit ex parte interpretem secutus τοῦ μεταδοῖν ἐθέλοι. v. Gramm. gr. 1². 127. ἀποδοῖν ex Hesychio Nauckius, alii alia ascivere: v. Curtius Verbi graeci 2². 120 s.

122 s. A: τι δι (sic) γίλον νόος ἀνδρὸς ἐνὶ στήθεσσι κελίθη
 πνευρὸς ἐόν
 B: πνευρὸς ἐόν
 z: πνευρὸς vel πνευρὸς

confirmat parisini lectionem Clemens, apud quem πνευρὸς liber Florentinus: confecit rem Cruegerus (nam de Clemente ceteri fallunt) p. 72.

171 A: θεοῖς ἔχον θεοῖσιν ἐπι χράτος οὔτοι ἄνω θεῶν
 B: οἷς ἔστι χράτος οὔτι
 z: οἷς ἔστι μέγα χράτος οὔτι

in A accentus super ultimam vocabuli ἐπι erasus. Bekkerus θεοῖσιν γὰρ ἐπι χράτος, Bergkiius θεοῖς ἔστιν ἐπι χράτος, recte puto.

150 A: κέρν' ἀφίτης δ' ἀλιγοῖς (sic) ἀνδράσι μοῦθ' ἐλειται
 Bz: ἴ δ' ἀφίτη ἀλιγοῖς ἀνδράσι κέρν' ἐλειται

foedam interpolationem!

175 A: ἴν' δὲ χερὶ γιέγοντα καὶ ἐξ βαθρζήτιαι πόντον
 Bz: μεγαλίτια

quod praebent interpolati antiquum esse interpretamentum docent eorum, qui hunc versum afferunt, scriptorum loci, alii a parisini alii ab interpolatorum partibus stantes. sunt qui nunc quoque sibi persuaserint librarium parisini libri vocabulo homerico *μεγαλήτης* suo Marte substituisse illud, quod hoc unico loco invenitur, *βαθυζήτης*. rem confecit Cruegerus p. 13. idem accidit diorthotae in v. 870 instaurando.

187 A: οὐδὲ γένη ζαζοῖ ἀνδρὸς ἀραίνεῖα εἶναι ἔζοιτις
 B: οὐδὲμίη
 z: οὐδὲμίε

inepta interpolatio ab archetypo male lecto exorsa est.

219 A: μηθὲν ἄγαν ἄσχαλλε τερασσομενῶν (sic) ἰολιπέων
 Bz: ἰολιπέων

nota diorthotam ionismi impatientem.

245 s. A: οὐδὲ τότ' οὐδὲ θανὼν ἀιολέεις ζλέος, ἀλλὰ μελίσεις
 ἄγθιτον ἀθρόοιαις ἀδὲν ἔζων ὄροια

245 B: οὐδὲ τε λίσεις
 z: οὐδὲ γε λίσεις

neminem fugiet coniectura ista infringi concinnitatem ratiocinationis.

299 A: οὐδέεις δῆ (sic) γίλος εἶναι ἐλιῖρ (sic) ζαζορ ἄρθοι γένεται
 B: οὐδὲ θέλει γίλος
 z: vel sic vel οὐδ' ἐθέλει

palmari coniectura Sauppis Epist. crit. p. 99 restituit οὐδέεις ἡ γίλος εἶναι.

309 A: ἐν μιν (sic) σισσίτισιν ἀνῆρ μενιμενος (sic) εἶναι
 Bz: ἴσθι

323 A: μή λοι' ἐπὶ σιτρωῖ (sic) ἰσογάσει γίλον ἀιολέοσαι
 Bz: ἀιολέοσαις

nota diorthotam syntaxeos ignarum.

481 A: τὰ ρήγοσι γίνεαι ἀσχαρὲ
 B: ρήγοσι γίνεαι
 z: ρήγοσι' εἶδεται

627 A: ρήγοσιν εἶναι
 Bz: ρήγοσ' εἶναι

nota diorthotam formae genuinae, verum insolentioris, impatientem.

487 A: ἢ λαφῶν μή λινε' σὲ δ' εγγεε (sic) τοῦτο μάταιον
 B: δ' ἔχε
 z: δὲ ἔχε

nota incredibilem diorthotae insecitiam qui indiscretam scripturam *σδεγγεε* non intellexerit.

543 A: *χορή με παρὰ σιάνθημῳ καὶ γνώμονα τῆρθε* (sic) *δικάσσαι*

Bz: *γνώμηρ*

nota diorthotam audacter vocabulum sibi ignotum adulterantem.

663 s. A: *αἶψα μὲλ' εὐλοήθησε* (sic) *ὄς* (omisso *καὶ*) *πέπταται* (fuit *πέπασται*)

ἔξαιότης εὐλοήσῃν (sic) *ὄλσε* (sic) *νεκτὶ μιῆ*

B: *λεῖψοται* (?)

ἔξαιότης πάντα ὄλσε νεκτὶ μιῆ

z: *ἔξαιότης πάντα ὄν ὄλσε v. μ.*

de dubia B lectione extremi v. 663 v. Herm. XVI p. 508 s. verum fortasse invenit Hermannus scribendo *ἔλω τ' ὄν*: interpolatio librorum Bz manifesta est.

711 A: *πάλλιν ἤλεθε Σίσυφος ἦρω*

B: *πάλλιν ἤλεθε Σίσυφος γ' ἦρω*

z: *Σίσυφος πάλλιν ἤλεθεν ἦρω*

nota diorthotam B homericæ formæ ignarum. a quo non pendent libri recentiores.

870 A: *ἀνθρώπων δέσμα χαμαιγενέων*

Bz: *παλαιγενέων*

notum est utroque epitheto homines ornari in hymnis homericis: apparet diorthotam audacter sustulisse illud quippe minus vulgare. cf. v. 175.

894 A: *ὡς δὲ νεφέλλων Ζεὺς ὀλέσει γέρον*

Bz: *ὡς νεφέλλων*

vides diorthotam audacter prosodiam instaurasse rei sententiaeque ignarum. literula una mutata *νεφέλλων* scribendum esse perspexit Hermannus.

902 A: *οὐδέξ δ' ἀνθρώπων ἀσιὸς ἔπειτα σοφός*

Bz: *αὐτὸς ἄλιοντα*

spreta merito interpolatione insulsa Meinekius coniecit *ἔσθ ὄς*, an *εἰς τόσα πάγια?*

1053 A: *τῶν γὰρ μαρμαρέων πέπειτα θυμός τε νόος τε*

Bz: *μαρμαρέων μάχητα*

nota coniecturam impudentem hominis scioli qui proprietatem vocabulorum plane ignoraverit.

sat certa interpolationis documenta me puto e codicum Bz memoria rettulisse. contra per totum Theognidem frustra anquisivi sinceriorum in his quam quas parisinus codex suppeditat lectionum exempla, si exceperis bis terve servatas in his vocabulorum formas genuinas, veluti *ἔννεα* scriptum v. 62 in B, ubi *οὔνεα* parisinus, *ἔνεα* ceteri, v. 356 *οὔνε* scriptum in eodem illo, *ἔνε* servatum in reliquis, vel *γῆρεια* scriptum aliquotiens in B ubi parisinus *γῆρεια*, quamquam invicem v. 162 *γῆρεια* debetur parisino, *γῆρεια* habet vaticanus. quod genus errores sive commissi sive evitati quam non pertineant ad constituenda codicibus pretia sua piget pluribus persequi. dixeris a libro parisino, qui scriptus est saeculo decimo, originem ducere tam vaticanum quam ceteros omnes: verum rem aliter se habere praeter ambages

docebit versuum in solis aut A aut B aut z omissorum et iteratorum laterculus infra adscriptus:

omittunt solus A versus 985, 986.

solī z¹ (v. infra) versus 937, 938, 1185, 1186.

solī z aliquot versus 305 - 352, 401—418, 612 - 689,
729, 730, 877, 878, 1081, 1082.

iterant solus A post v. 332 : 209, 210.

„ „ 1278 : 949, 950, 1101, 1102.

„ „ 1238 : 1151, 1152.

„ „ 1318 : 1107, 1108.

solī A B post v. 1164 : 415—418.

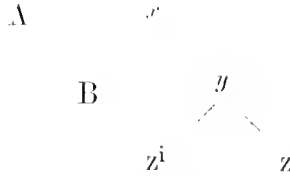
„ „ 1178 : 555, 556.

„ „ 1182 : 367, 368.

solus igitur B versum ne unum quidem omittit, at quos solus omittit A, eis omnino non possumus carere. ne iteravit quidem solus B versum ullum neque plus ter in eundem cum A solo modum iterationi obnoxius est. itaque vaticanum e parisino fluxisse non posse liquido apparet. accedunt quibus haec conclusio mire corroboretur alia, e quibus unum, quippe quo res omnis confecta sit, attulisse satis habeo. recte igitur vaticani librarius pentametrum 408 conclusit his verbis *ὄζ ἀγαθῆς ἐπιχρῆς*: at qui parisinum exaravit oculos ad hexametri insequentis clausulam *καταθήσια ἀκίβρο* aberrare passus hoc monstrum scripturae substituit *ὄζ ἀγαθῆς ευκίβρο*. abest hoc quoque sphalma ut eiusdem generis alia a z codicum memoria. — sed de horum quidem librorum propagine tum demum sententiam ferre ausim, cum potiorum lectiones — nam partem eorum fore ut plane abiciam vel Bekkeri apparatus abunde elocet — ipse enotavero. interim suspicor in duas eos stirpes esse dirimendos, a quarum altera, hoc est codicibus Bekkeri BDEFGHLMN eisque solis, absunt disticha 937 v. 1185 s., a ceteris, hoc est Bekkeri codicibus IOPQR, inter quos recentiora videntur esse apographa — eaque infra z¹ signo notabo —, non item. sed ne in his quidem libris ullum scripturae sincerioris, quae possit ex archetypo fluxisse, vestigium deprehendi, contra haud pauca quae hominis acuti graecaeque docti acumini attribueris, veluti quae v. 83 in omnibus z feruntur legi *τοὺς δ' ὄζ ἐρῆσαις* c. q. s. ea mihi unice vera videntur esse. verum cum codicis parisini lectionem *τοῖτοις ὄζ ἐρῆτοις* comparaveris, quae sunt absona, quaeque ex eodem fonte miro ac paene sollemni stupore vaticani scriptor detorsit *τοῖτοις ὄζ ἐρῆσαις*, sane dubitaveris an diorthota apographorum recentium exemplari usus sit ad modum vaticani deformato: sed tamen facile intellexeris cum proprio rectoque iudicio labem eius sustulisse. sed ut dixi de his postmodo demum certiore ratione iudicari poterit. quare hoc loco ad eorum grammaticorum placita pluribus excurrere omitto, quibus tertia haec quam vocant librorum manu scriptorum classis non nihil bonae frugis ex archetypo traxisse visa est: quorum errores optimo iure perstrinxit

Zieglerus editionis alterius p. 77 ss. ut nunc res sunt, videor mihi universam librorum manu scriptorum generationem stemmate infra scripto, quod quidem ex parte posse corrigi non nego, ex parte potiore integrum esse contendo, satis dilucide declarare:

archetypon

interpolavit autem archetypi scripturam audacter is qui librum *x* inter nonum duodecimumque saeculum videtur scripsisse eisque interpolationibus accessere in libro *y* coniecturae hominis ut dixi graece docti neque insulsi laud paucae. sed qui scripturas archetypi cum fide repraesentaret unus inventus est scriptor codicis A, a quo solo in textu syllogae nostrae restituendo pendemus. locis admodum paucis, ubi eius librario humani quid accidit, ad exemplar B redeundum est, ac ne in his quidem quicquam proderit apographorum *z* auctoritas per dubia. attuli supra exemplum eius modi vitiorum a parisini librario commissorum: addo alterum *θιμὲ* scriptum ab eodem nescio quo impetu vecordiae v. 213, ubi recte *Κέφρε* non solum vaticanus verum ipse parisinus in iteratione v. 1071.

verbo monendus est lector ne nunc quidem acquiescere larvas illas, quibus imaginem codicis optimi turbari olim ostenderam. nam etiam in postuma Bergkii editione falsa haud pauca de eo testimonia proserpsere partim nova nescio unde partim vetera, quae recidere poterat cui codicem denuo inspiciendi facultas fuit. quae ne communi usui sensim insinuent quam maxime vereor. exempla adscribam duo ab ipso limine operis sublata. versu igitur 29 *πέπρω* scripserat editor contra codicum auctoritatem, quos omnes Bekkeri silentium *πέπρωσο* exhibere testabatur: at 'nunc' inquit 'compertum est in A legi *πεπρω* || *σω* littera erasa, quod emendationem plane comprobat'. immo *σ* esse erasam clarissime agnoscimus: quid autem comprobationis antiqua haec nimirum eius qui latina interpretamenta scripsit emendatio bergkianae addat, ignoro. versu 68 iteratur testimonium eiusdem Bekkeri item silentio fallaci proeiusum in libris *σωξόμενοι* extare, inde autem *σωξόμενοι* efficiendum esse ut v. 235 *σωξόμενοισι* e scriptura codicum *σωξόμενοισι*. at priore loco parisinus habet veterem orthographiam *σωνζόμενοι*, quam elare agnoscimus quamvis inminuto superne *ι* elemento. audio qui quisquiliarum sectatorem conquerantur: ego equidem curabo ut veritatis illud si fas est dicere speculum non infuscetur naevis neotericorum socordia excitatis.

II Iteratorum versuum quae sit critica ratio ne Bergkii quidem postuma *ἐξδοσις* patefecit: sensisse quid rei sit Cruegerum meum supra testatus sum. nec dubito quin nostrum consilium comprobaturi sint si qui libero a tralaticiiis nugis animo examinauerint quas infra

paucis enarravi observationes sive illius sive meas. ita autem sentio de discrepantia quae inter scripturas archetyporum et iteratorum versuum recurrit: ne unam quidem iteratorum lectionem praestare lectioni archetyporum. est autem recentium librorum ea condicio, ut in examinandis quas soli exhibeant repetitionibus tempus terere res sit plane inutilis. incipiam a versibus iteratis in AB; deinceps videndum erit de eis quos solus A iteravit. accentuum spirituumque notas non curabo.

AB vv. 415—418: priore loco recte habent

ὠδὲν ὁμοίον ξυνοὶ δένεαμα διζήμερος ἐγγεῖν

in iteratione post v. 1161 eosdem perperam *ὠείν'* substituisse manifestum est. in ceteris memorabilia sunt parisini vitium v. 417 *λαφασιβόανόσι* pro *λαφασιβόμα ὄσι*, vaticani interpolatio v. 418 *ρόος* pro *λόγος*.

vv. 555, 556 adscribam integros:

*χοῖ τοῖμαῖν χαλέποισιν ἐν ἄλγεσι ζεῖμερον ἄρδρα
πρός τε θεῶν ἀειν ἔλλισιν ἀθαρσίαν*

ita recte priore loco AB, in iteratione post v. 1178 eidem hexametrum sic immutarunt:

τοῖμαῖν χοῖ χαλέποισιν ἐν (ἐ.τ' B) ἄλγεσιν ἱμοσ (ἱμοσ B) ἐχοντα

adiciam statim quos simili ratione diorthota turpavit

vv. 367, 368 quorum priorem adscribam integrum:

ὠ δένεαμα γρώνα νόον ἀσιῶν ὄριεν ἐχουσιν

ita recte priore loco AB, in iteratione post v. 1178 eidem eum sic immutarunt:

ἀσιῶν δ'ὠ δένεαμα γρώνα νόον ὄριεν ἐχουσιν

atque traiectionem quidem vocabulorum utrobique consulto factam et ita factam esse apparet, ut a longe simpliciore positura verborum rhetoricam alterius loci figuram inique deflectere non fuerit quin facile concesserit. praeterea in priori disticho requiro quid sit quod audere iubetur qui in periculis ἱμοσ ἔχῃ, cuius locutionis non minus sententiam desidero quam exempla. nam quod Bergkiius amorgini illa Simonidis

. ὠδ' ἐ.τ' ἄλγεσιν
ζαζοῖς ἐχοντις θεμὸν ἀνιζοίμεθα

his theognideis illustravit p. 445, 'ubi optimi libri' — ita enim ait — 'ἐ.τ' (ἐν) ἄλγεσιν ἱμοσ (ἱμοσ) ἐχοντα exhibent', vides quo artificio scilicet utriusque codicis testimonia permiscendo lectorem fefellerit. corruptit solito more vaticani librarius sive potius qui codicem, unde is sua habet, exaravit traditam lectionem ἐν ἄλγεσιν ἱμοσ: at enim nihili est illud ἐν. in altero disticho spondiacum vocabulum in sede quarta displicere audio. verum est praeter hunc nostram in tota sylloga unum eiusce modi hexametrum inveniri eumque perdubium, v. 911, ubi *δέ εἰσι λόσθθεν ὄδοι λρίν* B, at *τὸ λρίν* A, unde emendationem peti posse non nego. verum quoniam vel in homericis carminibus talia non inaudita sunt — Iliadis illud A 226 *ἄμα λαῶν θεοργασθῆναι* aliaque technici citant — nullus dubito quin etiam apud Theognidem *νόον ἀσιῶν*

ἔστιν ἔχουσιν ferri possit. apage nugas: diorthotae operam probe agnoscimus qui, dum genuinum Theognidem compilat, se ipsum eo elegantiozem praestare gemit.

in A solo iterantur quinque disticha.

vv. 209. 210 sic scribuntur in AB loco priore:

οὐδέ τις σοι γέγονεν φίλος καὶ πιστὸς ἑταῖρος
 ἣς δὲ γεγεῖς ἐστὶν τοῦτ' ἀνιγρότερον

nisi quod in pentametro ἐστὶ legitur, quod correxit qui vaticani libri apographon confecit itemque iterationis auctor in A, at idem hexametri initium et pentametri exitum his inventis foedavit οὐκ ἐστὶ γέγονεν et ἀνιγρότερον. de illo facebo: alterius acumen vide quam inepte archetypae sententiae vim infregerit. an quemquam dixeris posse tam hebeti esse veri sensu, ut cum poeta dixerit fuga ipsa exiliove, inmani herede infortunio, infidelitatem amicorum longe esse graviozem, eius sententiae vim absolutam augere sibi videatur isto superlativo intruso? at placuit tale artificium Bergkio et placuit contra duplex codicum AB testimonium.

vv. 949. 950. 1101. 1102 iterantur post v. 1278 calami erroribus exiguis vitati, quos enumerare nihil attinet.

vv. 1107. 1108 iterantur post v. 1318. priore loco pentameter sic scribitur

in A: τοῖς δὲ φίλοις ὁ λόγος διὰ τῶν γενόμεν
 in B: τοῖς δὲ φίλοις λόγος διὰ τῶν γενόμεν

at in iteratione sic:

τοῖσι φίλοις δὲ λόγος διὰ τῶν ε. γ. σ.

vides priore loco codicis A vitium leviusculum φίλοις ὁ testimonio alterius exaequari. praeterea non dubito quin ibidem διὰ τῶν vocabulum recte habeat quoniam hexameter versus sic incipit:

ὃ μοι ἐγὼ δειλόος

eonsulto repetitur idem vocabulum. variandi pruritu hoc quoque loco interpolator indulsit. denique iterantur

vv. 1151. 1152 post v. 1238 nulla scripturae discrepantia.

apparet discrepantiam iterationum in A sive in AB solis obviarum soli auctoris earum arbitrio eique plane inepto deberi. non plane eadem ratione verum similiter statuendum est de iterationibus eis, quae omnia quotquot innotuere exemplaria invasere. omitto iterationes aut nulla aut sola vitiorum quae inter scribendum irrepserunt discrepantia insignes.

vv. 87—90 AB et plurimi z iterant post v. 1082. de loco interpolationis infra dicam. AB (de z facebo) in iteratione v. 87 scribunt

λόγος δ' ἐστὶ καὶ γένεας ἄλλας

ubi ἄλλας uterque loco priore, idque verum. at in sequentibus solus A in iteratione v. 89 ἀλλὰ φίλοι pro vero ἴ μὲ φίλοι, idem solus v. 90 ἐμμελέως vocabulum vile pro vero ἀμμελέως substituit.

vv. 97—100 AB et plurimi z iterant post v. 1164. rudi manu AB veris quae sunt v. 97

ἀλλ' εἴη τοιοῦτος ἐμοὶ φίλος ὅς τὸν ἐταῖρον

haec substituat

τοιοῦτός τοι ἀνὴρ ἔστω φίλος e. q. s.

nisi quod *τοι* omisit B.

vv. 115, 116 in AB omnibusque z post v. 642 repetuntur, immutato hexametro ratione liberiore. nam priore loco sic scribitur:

πολλοὶ τοι λόσιος καὶ βρώσιός εἶσιν ἐταῖροι

in iteratione sic:

πολλοὶ μὲν ζῶντισι φίλον γέροντα ἐταῖροι

dubitari posse concedo, utra forma sit archetypa: mihi prioris loci videtur esse simplicior.

vv. 619, 620 AB et aliquot z iterant post v. 1114. pentameter in archetypo eodicum AB sic scriptus erat

ἄσπις γὰρ πενίης ὄχ' ἐλεφθόραμον

in iteratione ibidem legebatur quod A²B² repetierunt

ἀσπις γὰρ πενίης e. q. s.

quae absona sunt. apparet interpolatorum ἄσπις vocabulum non intellexisse. idem initium hexametri corrupit *πολλὰ δ' ἀμικρασίησι καλίνδομα* scribendo pro sanis *πολλὰ ἐν ἀμικρασίησι*.

vv. 853, 854 AB et omnes z, si recte rettulit Bekkerus, iterant post v. 1030. hexameter sic scribitur loco priore

ἴδμε μὲν πρόθεον, δὲ τὴν ποτὴν λέου δὲ νῆν

ubi ἴδμε B, at ἴδέμε B², non ἴδμε quod 'prorsus certum esse' dixerat Hinckius Annalium philol. a. 1888 p. 335. pro arbitrio clausula in A²B² sic pessum datur: *ποτὴν λέου ἴδμε*.

vv. 877, 878 AB et 'omnes' z iterant post v. 1070. priore loco hexametri initium recte sic scribitur in AB *ἴδμε μοι φίλε θυμέ*, in B leviculo vitio inquinatus sic *ἴδμε οἶ*. at in A²B² substituitur quod vulgare est *ἴδμε μοι φίλε θυμέ*.

vv. 1095, 1096 AB et z praeter unum iterant post v. 1160. priore loco in AB praeter minora vitia sic scripti sunt:

*στέπτεο δὲ νῆν ἄλλον · ἐμοὶ γε μὲν οὔτις ἀνάγκη
τοῦτ' ἔρδειν, τοῦ μοι πρόθεο χάριν ἴδμεο.*

substituunt A²B² talia:

*ὃ ρέει οἶ νῆν ἄρδεις
ταῦτ' ἔρδειν cetera*

nisi quod ὃ μοι A², calami vitio: interpolationis indolem facile agnoveris.

seposui ad hunc locum iterationes alias, de quibus paulo copiosius dicam. primum igitur inter versus 1080 et 1083 in AB et in plurimis ut videtur z iterantur disticha quattuor

haec 39. 40 41. 42 87. 88 89. 90, non 93. 94 quod Bekkerus dixerat in solis AB iterari. horum omnium solum quod primo loco commemoravi sedem suam in exemplaribus impressis retinuit = 1081. 1082. cetera non item. supra dixi de immutatione tertii quartiue distichi, quae tota interpolatoris arbitrio debetur. nunc de primi secundiue iteratione dicam. atque primi quidem pentameter loco priore sic scribitur in AB:

εἰθνετιῆρα ζαζῆς ὕβριος ἡμετέρας

nisi quod B hic quoque non intellecta sententia *ἡμετέρας* substituit. paulo liberius auctor iterationis in transformando hoc versu rem egit, sed tamen ut non prorsus ab ea ratione, quam supra aliquot exemplis inlustravimus recederet. scripsit igitur

ὑβριστηρ ζαλειτῆς ἡγεμόρα σιάσιος

videor mihi intellegere quam causam habuerit variandi pentametri. ni mirum solum vocabulum quod est *εἰθνετιῆρ* rarum illud quidem verum minime suspiciosum — quamquam Aeschyli Supplicibus 687 Herm. coniectura non nimis certa inlatum est — offendit interpolatorem. apparet quam apte dixerit poeta 'malae libidinis nostrae auctorem': quod substituit interpolator 'libidinorum pravi tumultus ducem' longe minus esse simplex et efficax, neminem fugiet.

rursus aliter interpolandi artificium exeruit is qui disticha 57. 58 59. 60 aucta insiticio uno iteravit post v. 1108. atque illa quidem suo loco, ubi eis haudquaquam carere possis, in hunc modum scripta leguntur in AB:

57 *καὶ ῥῆν εἰσ' ἀγαθοῖ, Ηοκλαιῶδι, οἱ δὲ πρὶν ἐσθλοὶ*
ῥῆν δειλοί. τίς ζεν ταῦτ' ἀέχουτ' ἐσορῶν;
ἀλλήλους δ' ἀλαιῶσιν εἰ' ἀλλήλοισι γελῶντες
ὄντι ζαζῶν γρόμας εἰδότες ὄντι ἀγαθῶν

nisi quod v. 58 *ζε ταῦτα* solita negligentia B. at ubi post v. 1108 iterantur, quo quidem loco nullis vinculis cum vicinis distichis copulantur, inter primum et secundum distichon hoc novum interpolatum est:

εὐδὲ ἀγαθὸς μὲν ἀιτιοιέσους ζαζῶν δὲ λαζόντας
αμῆς; μηφισιέει δ' ἐζ ζαζῶν ἐσθλὸς ἀνίθρ.

praeterea prius distichon ita variatur:

Κῆρν' οἱ πρῶσθ' ἀγαθοῖ ῥῆν αἰ ζαζοὶ οἱ δὲ ζαζοὶ πρὶν
ῥῆν ἀγαθοῖ c. q. s.

alterum ita, ut in hexametro permutatis structurae membris *ἀλαιῶντες* — *γελῶσιν* scriptum sit, pentametri locutiones leviter sic inflexae legantur:

ὄντι ἀγαθῶν μημίμρ εἰδότες ὄντι ζαζῶν.

atque hanc quidem variationem imperite effictam esse ad exemplar talium qualia inter theognidea sunt v. 798

εὐδὲ ζαζῶν μημίμρ γίγεται οἰδιμία

vix negaveris: emendatione qui vocabulis parum propriis mederi instituere — velut *μημίμρ*

fuit qui coiceret scribendum — frustra fuere, nam in ceteris quoque nisi fallor poetastrī odoramus flosculos, veluti cum in disticho insiticio — quod ut sententia inane ita verbis est languidum officitque plane enthymemati antecedenti — *μηγστέρειν* dicit virum bonum *ἐξ ζαζοῦ*, quod quid sibi velit ego equidem edoceri velim: nam quod significat verbo tenus, virum bonum mali filiam velle ducere, quid facit ad consummandam illarum vicissitudinum imaginem? itaque qui disticha illa de sua sede sublata emblemateque inflata transtulit in partem ultimam elegorum, magistelli voltum parum dextere dissimulavit.

ex ungue leonem! nam vide quid idem magistellus seetatus sit cum theognidea disticha 213, 214 215, 216 217, 218 disticho item theognideo 877, 878 adfixit, adfecta itemque in artius contracta post v. 1071 interpolavit. suo loco illa in hunc modum optime decurrunt:

213 *Κίθριε, μήλονς ζάτα πάριαις ἐπίστρεφε ποίηλον ἴθις,
 ὄργῳν σιμμίστρον ἔγιν' ἔλαστος ἔχει.
 ποίηλον ὄργῳν ἴσχε πολεπλόζον, ὃς ποτὶ λέειρι,
 τῆ, προσομιλῆσῃ, τοῖος ἰδέειν ἐφέει.
 νῆν μὲν τῆδ' ἐφέειρι, τότε δ' ἄλλοῖος χροῦα γίνου·
 χρέσσον τοι σοφίῃ γίνεται ἀτροπίς.*

ita AB, nisi quod A v. 213 errore, ut c. I extremo dixi, *θιμέ* pro *ζίθριε*, v. 216 *προσομιλῆσῃ* AB, v. 218 B solito interpolationis genere *χραίων* pro *χρέσσον*, quod est in A, at in iteratione praeter leviora — v. 213 scribitur *ποῖς πάριαις*, v. 214 *σιμμίστρον ὄργῳν οῖος* traiectione vocabulorum solleamī, v. 217 *τοδ'* est in A, *τῆδ'* in B, v. 218 *χρεῖσσον* in A, quae partium calami lapsui debentur — distichon ultimum sic immutatur:

*νῆν μὲν τῆδ' (τοδ' A) ἐφέειρι, τοῖε δ' ἄλλοῖος λέειν ὄργῳν
 χρεῖσσον τοι σοφίῃ καὶ μεγάλῃς ἀρετῆς*

quae verba qui scripsit hexametri istius sententiam ad pentametri 214 quo cum omisso disticho 215, 216 confinabat, normam derigebat idemque proprietatem sententiae versus ultimi vulgaris placiti condicioni mutabat. tenes hominem in expilando exaequandoque Theognide egregie versatum.

ad hunc usque finem capituli seposui locum eum, qui solus unanimi adhuc omnium editorum consensu ad iterationis normam ab archetypha discrepantem restitui solebat. eum cum integra scripturae discrepantia codicum AB adscripsi, significavi autem litteris A² B² lectiones versuum iteratorum. sunt autem disticha Theognidis

vv. 411, 442 443, 444 445, 446, quae AB et omnes, si recte testatur Bekkerus, z iterant post v. 1162. ita igitur leguntur in AB A² B² haec disticha tria cum eo quod eis praecedit:

*νήπιος, ὃς τὸν ἐμὸν μὲν ἔχει νόον ἐν γελαιῖσιν,
 440 τὸν δ' αὐτὸν ἴδιον οὐδὲν ἐπιστρέφεται.*

οἰδιὸς γὰρ πᾶσι ἐστὶ πανόλβιος· ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς
 τολμᾷ ἔχων τὸ κακόν, καὶ ἐπίδηλος ὄμως·
 δειλὸς δ' οὔτ' ἀγαθοῖσιν ἐπίστανται οὔτε κακοῖσιν
 θυμὸν ἔχων μίμναι. ἀθανάτων δὲ δόσις
 445 παντοῖα θυμοῖσιν ἐπέσχοι· ἀλλ' ἐπιτολμᾷ
 καὶ δῶ' ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν ἔχειν.
 γὰρ om. AB 442 οὐκ B² | ἐπίδηλον A² B² |

440 τὸν B | κακὸν A, κακὸν B | 441 γὰρ om. B | 442 οὐκ B² | ἐπίδηλον A² B² | 443 οὔτε
 κακοῖσιν ἐπίστανται οὔτ' ἀγαθοῖσιν B | 444 ἔχων μίμναι AB, ὄμως μίμναι A² B² | δέ| τε A² |
 445 ἐπέσχοι B² |

traiectionem vocabulorum arbitrariam v. 443 priore loco etiam in omnibus extare testis est Bekkerus. praeterea vide mihi quam callide auctor iterationis *ἐπίδηλος* nominativum, quem quo pertineret ignorabat, in accusativum mutaverit, scilicet quo appositionis vice antecedenti *τὸ κακόν* adstrueretur. verum longe gravius est quod editiones omnes ut dixi iterationis discrepantia v. 444 occupavit. hocine loco eoque solo inter tot alios, a quibus pueriles diorthotae conatus arcuimus, archetypae scripturae huius coniecturam anteponemus? hocine loco quem idem versu 442 insulso tentamine corripit? at enim non minus insulsam esse aio hanc ipsam de qua agimus coniecturam. quid enim? hoc agi poeta praecipit, ut quaecumque divi nobis impertiant, quae sint omnigena, ea nosmet ipsi nostro consilio toleremus: iam inter homines bonos pravosque hoc aut interesse, ut boni vel malum infortuniumve fortiter sustineant, ne laudis quidem illi exanclati laboris cupidi, at pravi — sic certe interpolatori visus est praecipisse — neque bonis neque malis, rebus puto, animum aeque miscere didicerint scilicet bella pravorum hominum demonstratio eaque miro vocabulorum delectu commendata! miscendi notio quo pertineat, plane ignoro: hoc scio poetae bonis illis, qui vel malum fortiter ferant, pravos fuisse obiciendos, qui ne felices quidem successus ferre possint, quippe omni ferendi sustinendive facultate destituti. at hoc ipsum, quod requirimus, dixerat poeta eis verbis, quae libri manu scripti archetypo disticho inseruere:

δειλὸς δ' οὔτ' ἀγαθοῖσιν ἐπίστανται οὔτε κακοῖσιν
 θυμὸν ἔχων μίμναι,

hoc est 'at pravus neque in bonis neque in malis rebus animatus durare didicit'. et vide quam subtili cogitationis concinnitate ei qui *τολμᾷ* etiam adversis rebus didicerit is opponatur qui *μίμναι* vel secundis nesciat: *οὐ γὰρ σφίσι παύσθη τρυφῆ, μίμναι γίλῳ καὶ κατὰ*.

quae cum ita sint magistelli illius auris obtusae ingenique pinguis eiusdemque indomiti corrigendi quae non cepisset cupidinis tentamina omnia ad inferos relegabimus.

III Vidimus criseos theognideae leges esse longe et simpliciores et severiores quam visae sunt esse eis, qui Bekkeri operam compilarunt: nam praeter paucos locos eosque vitiiis

leviuseulis inquinatos codicem parisiunum deprehendimus recuperandae scripturae traditae fontem unicum: praeterea constare docuimus iteratorum versuum discrepantiam ab arbitrio lusuque eius hominis esse repetendam, qui iterandi eos auctor fuit. quodsi memineris actum esse etiam de varietate lectionis ea, quam circa incorruptum illum fontem unicum libertas vel titubatio scriptorum multorum, qui Theognide hoc nostro inde a Platonis tempore usi sunt, accumulaverunt — gaudeo autem quod sobrii homines iudicii hanc sanam sospitemque messem Cruegero meo non inviderint — firmo certoque gradu altius evadi posse confiteare oportet ad examinandum fundamentum antiquum, in quo haec sylloge a grammaticis classicis constituta est. sed quoniam metam, ad quam properamus, neque in his temporis angustiis neque per iniquam hanc scribendi necessitatem attingere concessum est, paucis significabo quae aliquando iusto argumentorum instrumento amplius persequar.

supra vidimus haud pauca disticha iterari in codicibus omnibus, tria in solis AB, quinque in solo A, at in solo B ne unum quidem. praeterea docuimus auctorem harum iterationum suapte consilio eoque pessimo traditam archetyporum scripturam immutasse, partim solo ductum variandi pruritu, partim quod proprietatem vocabulorum sententiarumque, lebeti ille praeditus sensu sermonisque antiquioris parum gnarus, iusto minus intellexit. eius hominis operam commune codicum omnium archetypum, quod saeculo decimo antiquius fuerit, integram exhibuerit oportet, repraesentavit autem integram is quem solum vidimus eum fide archetypi imaginem expressisse, scriptor libri parisini, paulo imminutam vaticani. sed eiusdem hominis — diorthotam eum magistellumque supra identidem vocavi — manum corruptricem etiam latius vagasse videor mihi animadvertisse. extant in sylloga nostra elegi nonnulli Solonis, extant aliorum poetarum carmina intermixta theognideis. iam a Solonis textu, qualis Stobaei Plutarchique excerptis traditus est, hic noster aliquotiens discrepat. quodsi concesseris scriptorum illorum textum longe praestare theognidea, vix dubitaveris, quin eiusdem hominis nasuti conamini, qui iteratos Theognidis versus infelici eventu variaverit, etiam attentata Solonis verba attribuas. mihi certe videtur — perfungar enim exemplo — discrepantia Theognidis vv. 226—232 585—590 a textu Solonis stobaeano Floril. 9,25 ita optime explicari. nam praeter cetera quis non viderit pentametrum Solonis 71 et quae statim secuntur ita recte scribi apud Stobaeum

λέθηα τοῖς θνητοῖς εὐνοῖαν ἀθάνατοι
ἄτη δ' ἐξ ἀνῶν ἀναγίνεται·

unde Theognidis interpolator haec efficit

ζήματα τοῖς θνητοῖς γίνετα ἀγροστέρα
ἄτη δ' ἐξ ἀνῶν ἀναγίνεται·

ubi ἀγροστέρα quid sibi velit ne intellego quidem. cetera in hoc priore excerpto — vulgare ἀ-
θρότοις substitutum v. 71 gemino ἀρθόσαι ζῆται, quod Aristotelis gravissimo testimonio
fuleitur, ττροσέροις v. 76 scriptum, ubi ττροσέρις optime se habet — vix explicatione egent.
falso autem nunc quoque testantur editores v. 72 ῥόον scribi apud Theognidem: certe in AB

βίον legitur, quod est apud Solonem. in altero excerpto quid moverit Bergkium ut versus 66 scripturam theognideam hanc

αἴῃ (sic A, *λοῖ* B) *σχήσειν μέλλει περιήματος ἀρχομένον*

stobaeanae Solonis huic

ἤ μέλλει σχήσειν χρίματος ἀρχομένον

integram praeferret — nam primum vocabulum posse recte apud illum scriptum esse non nego — eius placiti causas ignoro. in eis quae secuntur quis negaverit concinnitati optime consultum his *πᾶσι δέ τοι κέρδενος ἐστ' ἔργισσι* — *ἀλλ' ὁ μὲν ἐπ' ἔρδειν περιόμενος* — *τοῦ δὲ κακῶς ἔρδειν*, quibus quae substituit Theognis personatus *ἀλλ' ὁ. μ. ἐνδοξιμῶν α.* — *τοῦ δ. κ. λοιπῶν*, ea variandi cupiditatem sapiunt tolluntque simplicitatem dictionis suavissimam. — ne multa: rursus vestigia premimus hominis eius, qui hanc nostram syllogam elegorum e genuinis Theognidis aliorumque poetarum carminibus consutam suique ingenii fetibus comptam elegantiorum ut aiunt hominum lectioni usuique destinavit. qua tamen diorthosi cum summa imis miscuisse et nil nisi farraginem theognideorum versuum reliquisse, unde sorte ducta pro libito liceat imaginem veri Theognidis ad modum peerklampianae artis poeticae redintegrare, hoc minime concedo: immo integra mansisse poemata sive eclogas dicere malis complura et maxime quidem in parte syllogae priore, quam homines docti dudum intellexere a posteriore parte discrimine insigni discretam esse, spero me alibi certis comprobaturum esse rationibus. nunc coactus subsisto.

Dat. Regimontii d. 18. m. Junii a. 1885.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PA Jordan, Henri
7776 -a- action s + accomi-
Jr 7 deas

